

Az Európai Unió
Tanácsa

Luxembourg, 2018. április 16.
(OR. en)

7735/18

COAFR 89
CFSP/PESC 319
COHOM 47
COHAFA 23
RELEX 303

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2018. április 16.

Címzett: a delegációk

Tárgy: Dél-Szudán

– A Tanács következtetései (2018. április 16.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Dél-Szudánról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. április 16-án tartott 3613. ülésén fogadott el.

A Tanács következtetései Dél-Szudánról

1. A 2018-as év kritikus jelentőséggel bír a dél-szudáni béke biztosítása szempontjából, mivel a dél-szudáni konfliktusrendezési megállapodás (ARCSS) értelmében lejár a nemzeti egységet képviselő ideiglenes kormány hivatala. Az EU határozottan támogatja a Kormányközi Fejlesztési Hatóság (IGAD) által a helyzet javítása érdekében és azért tett erőfeszítéseket, hogy a rehabilitáció céljával létrehozott magas szintű fórum (HLRF) segítségével helyreálljon a béke Dél-Szudánban. Valamennyi érdekelt számára biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy szabadon és félelmek nélkül vehessen részt a fórum munkájában. Az EU üdvözli, hogy a fórum első két szakaszában vezető szerepet játszottak a civil társadalom képviselői, a fiatalok, a nők és a hitalapú szervezetek. Biztosítani kell a részvétel lehetőségét a felsoroltak mellett a kiszolgáltatott csoportok számára is.

Noha a folyamat a jövőben is az ARCSS-megállapodásra támaszkodik, a megbeszéléseken a helyszíni valós körülményeknek is tükröződniük kell. Az EU továbbra is mély aggodalommal szemléli a harcok elhúzódását, valamint az emberi jogok súlyos megsértésének eseteit, amelyek megrázó mélységű emberi szenvedést idéznek elő, és amelyek nyomán az ország romokban áll. Az EU valamennyi tárgyalófelet arra ösztönzi, hogy az ország jövőjét és az emberek szükségleteit tegyék az első helyre.

2. Az EU a dél-szudáni konfliktusban érintett össze felet felszólítja arra, hogy haladéktalanul szüntesse be a harcokat és jóhiszeműen vegyen részt a békefolyamatban. A fórum keretében minden félnek valós és fokozott elkötelezettséget kell tanúsítania és komolyan törekednie kell a következőkkel kapcsolatos megállapodásra: életképes és újraértékelt felelősségmegosztás; az ország politikai, regionális és etnikai sokszínűségét tükröző, elszámoltatható és reális kormányzási struktúrák; pontosan meghatározott átmeneti időszak; valamint felügyelt, tartós és hatékony biztonsági ágazatbeli intézkedések, amelyek elősegítik minden egyes csoport érdekeinek érvényesítését. A fórum keretet biztosít a dél-szudáni fenntartható és tartós béke és stabilitás alapjainak lefektetéséhez.

3. Az EU üdvözli az ellenségeskedés beszüntetéséről, a polgári lakosság védelméről és a humanitárius hozzáférésről szóló megállapodás (a továbbiakban: az ellenségeskedés beszüntetéséről szóló megállapodás) 2017. december 21-i aláírását. Az Unió mindazonáltal mély megrendüléssel szemléli a megállapodás minden fél részéről tapasztalható folyamatos megsértését. Valamennyi félnek haladéktalanul véget kell vetnie a megállapodás katonai és egyéb jellegű megsértésének, ideértve a humanitárius műveletek akadályozását, a gyűlöletkeltő propagandát, továbbá a civil társadalom és a média képviselőinek zaklatását, valamint a tűzszünet betartásának és az átmeneti biztonsági intézkedéseknek az ellenőrzésére szolgáló mechanizmus (CTSAMM) akadályozását. Az EU elismeréssel szól a mechanizmus keretében nehéz körülmények között arra vonatkozóan végzett eddigi munkáról, hogy beszámoljanak az ellenségeskedés beszüntetéséről szóló megállapodás megsértésének eseteiről. Elengedhetetlen, hogy a felek feltétel nélkül adatokat szolgáltatassanak katonai egységeikről azért, hogy az Afrikai Unió (AU) intézkedéseket hozhasson a felelősökkel szemben. Az EU az összes felet felszólítja arra, hogy többek között a mechanizmushoz való hozzáférés megkönnyítésével támogassa az ellenőrzési folyamatot.
4. Az EU kiemelt elismeréssel szól az AU fontos szerepéről, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) és annak dél-szudáni missziója (UNMISS) keretében fáradhatatlanul tett azon erőfeszítésekről, amelyek a polgári lakosság védelmére és a békefolyamat támogatására irányulnak. Az EU újól fog felhívja a figyelmet arra, hogy lehetővé kell tenni, hogy az UNMISS – és ezen belül a regionális védelmi erő – teljesíthesse az ENSZ BT 2406 (2018) sz. határozatában meghatározott feladatait. Az Unió hangsúlyozza, hogy a régió valamennyi országának egységes megközelítést kell követnie.

5. Az EU továbbra is mély aggodalommal szemléli az elsősorban a folytatódó konfliktusnak betudható, elhúzódó, katasztrofális humanitárius helyzetet. Hétmillió személy – a lakosság kétharmada – azonnali humanitárius segítségnyújtásra szorul a több mint négy éve tartó konfliktus miatt, amely különösen súlyosan érinti a gyermekeket. Több mint négymillió személy kényszerült lakóhelye elhagyására, ezen belül több mint kétmillióan menekültek a szomszédos országokba. A humanitárius szervezetek továbbra is biztonsági fenyegetésekkel és egyéb gátló tényezőkkel, így például bürokratikus akadályokkal szembesülnek. A konfliktusban érintett felek továbbra is elvonják a forrásokat például a munkavállalási engedélyek csillagászati díjai és önkényes adók kivetése révén. Az EU elítéli a humanitárius dolgozók elleni valamennyi támadást, és felszólítja a konfliktusban érintett feleket, hogy a nemzetközi humanitárius joggal összhangban biztosítsák valamennyi területen a szabad, biztonságos és akadálymentes hozzáférést. Az EU emellett hathatós együttes fellépést szorgalmaz valamennyi adományozó, ENSZ-ügynökség és nem kormányzati szervezet részéről, hogy szisztematikusabban és határozottabban lehessen reagálni a problémákra. Az EU valamennyi felet felszólítja a nemzetközi humanitárius jog betartására, a polgári lakosság védelmére és az orvosi ellátás nyújtásának megkönnyítésére. Minden korábbinál jobban kell garantálni a folyamatos humanitárius segítségnyújtáshoz való rendszeres és biztonságos hozzáférést, hogy 2018-ban megelőzhető legyen az éhínség újbóli megjelenése.

6. Az EU a leghatározottabban elítéli a polgári lakosság elleni támadásokat, mégpedig többek között, de nem kizárólag azokat, amelyek a dél-szudáni emberi jogi bizottság beszámolóiban szerepelnek. Rendszerezsek az olyan esetekről készült feljegyzések és beszámolók, amelyek során súlyos mértékben sérülnek az emberi jogok, és amelyek egyes esetekben akár háborús bűncselekménynek is minősülhetnek, ideértve az etnikai alapú erőszakot, az erőszakos közösülést, valamint a szexuális és nemi alapú erőszak egyéb formáit, a gyermekek toborzását és bevetését a konfliktus során, az erőszakos eltüntetések és a teljes elkülönítést, az önkényes letartóztatásokat és fogva tartásokat, valamint a kínzásokat is. Országszerte folyamatosan zsugorodik az emberi jog-védők és az újságírók szabad működési tere. Nem szabad, hogy a büntetlenség gyakorlata továbbra is fennmaradjon; az EU hangsúlyozza, hogy ennek sürgősen véget kell vetni, és ismét felszólítja az összes felet, hogy az elkövetőket vonják felelősségre, és biztosítsanak hatékony jogorvoslatot az áldozatok számára. Az EU határozottan támogatja a dél-szudáni átmeneti igazságszolgáltatási intézmények kiépítését, továbbá felszólítja a nemzeti egységet képviselő ideiglenes kormányt, hogy mutasson fel eredményeket az ARCSS V. fejezetében előírt mechanizmus tekintetében, és különösen, hogy minden további késedelem nélkül írja alá a dél-szudáni vegyes bíróság létrehozásáról szóló egyetértési megállapodást. Az EU a továbbiakban támogatni fogja a mechanizmus hatékony működését.
7. Az EU határozottan elítéli a konfliktust szító nagymértékű korrupciót és illegális pénzmozgásokat. Az Unió nagyobb pénzügyi elszámoltathatóságot, a nemzetközi pénzügyi normák betartását, valamint a regionális és nemzetközi pénzügyi ágazatokkal való felelősségteljes együttműködést sürget, továbbá arra ösztönzi Dél-Szudánt, hogy csatlakozzon a kelet- és dél-afrikai pénzmosás elleni csoporthoz. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy megkezdődhessen a dél-szudáni közpénzekkel való gazdálkodás tekintetében a lakosság és a nemzetközi partnerek bizalmának helyreállítását célzó folyamat. Az EU mély aggodalommal tekint a fegyverimport folytatódására és a regionális szereplők állítólagos bűnrészességére. Az EU továbbra is alkalmazni fogja autonóm fegyverembargóját, és újólal hangsúlyozza, hogy ENSZ-fegyverembargót tartana szükségesnek. Az EU elismeréssel szól az IGAD minisztertanácsának 2018. március 26-i 61. határozatáról, amely az ellenségeskedés beszüntetéséről szóló megállapodás egyéni megsértőivel szembeni célzott intézkedések meghozatalára irányul és arra ösztönzi az AU-t, hogy hajtsa végre ezt a határozatot. Az EU továbbra is kész arra, hogy a politikai folyamatot akadályozó személyekkel szemben meghozzon minden megfelelő intézkedést.

8. Amint sikerül megállapodni a rehabilitáció céljával létrehozott magas szintű fórum (HLRF) keretében és kezdetét veszi az új átmenet, az új dél-szudáni kormánynak jelentős kihívásokkal kell szembenéznie. Mindenekelőtt állandó fegyverszünetet kell elérni. Biztosítani kell a lakosság biztonságát és a humanitárius feltételek javítását, hogy mindez elősegítse a biztonságos környezet kialakítását azért, hogy így végül a menekültek és a belső menekültek az önkéntes visszatérést válasszák. Inkluzív módon kell végrehajtani az alkotmánymódosítási eljárást, biztosítva a szabad politikai és polgári mozgásteret. Elő kell készíteni az elszámoltathatósági, a megbékélési és a tényfeltáró eljárásokat, mivel ezek nélkülözhetetlen elemei a lakosság részére biztosított igazságszolgáltatásnak. Mindez előkészíti majd a talajt ahhoz, hogy az átmeneti hatóságok felkészülhessenek az újragondolt időkerettel megtartandó inkluzív és hiteles választásokra.

Az EU a fentiekre figyelemmel készen állna annak átgondolására, hogy miként tudja a legmegfelelőbben támogatni Dél-Szudánt a béke és a stabilitás felé vezető úton.
